

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Stafbureau

Nummer
5

Kenmerk
137308

Raad d.d.
4-11-2015

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
E. Heinrich

Steller
D.F. van Hal

Datum
6 oktober 2015

Onderwerp
Begroting 2016

Geadviseerd besluit

Vaststellen van de Begroting 2016. Daarbij vragen wij u om:

1. vaststelling van de in 2016 te realiseren beleidsvoornemens inclusief de daarbij behorende baten en lasten;
2. goedkeuring voor het toevoegen van het product "Transformatie" aan programma 1.

Toelichting op beslispunten

Wij bieden u de Begroting 2016 aan. In deze begroting zijn onze voornemens opgenomen voor het komende begrotingsjaar. Deze voornemens zijn tot stand gekomen op basis van het Meerjarenbeleidsplan 2015-2019 en de uitkomsten van de Najaarsnota 2015. Wij stellen u voor deze begroting vast te stellen en ons daarmee de opdracht te geven binnen deze kaders de uitvoering van de genoemde beleidsvoornemens ter hand te nemen.

Beoogd effect

Door middel van het vaststellen van deze begroting maakt u gebruik van uw budgetrecht. U geeft het college aan welke activiteiten u verwacht in 2016 en welke financiële randvoorwaarden daarbij gelden.

Kader

Op grond van artikel 190 van de gemeentewet biedt het college jaarlijks de raad een begroting aan. Door vaststelling van de begroting stelt uw raad middelen beschikbaar voor alle daarin opgenomen taken en activiteiten. De regels voor de inhoud van de begroting zijn nader vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Argumenten

Ad 1. Vaststelling van de in 2016 te realiseren beleidsvoornemens inclusief de daarbij behorende baten en lasten

Door het vaststellen van de begroting, stelt u de kaders vast voor het te voeren beleid voor het komende jaar. In de begroting is per programma aangegeven wat u wilt bereiken, wat u daarvoor in 2016 wilt gaan doen en wat dit gaat kosten. Daarnaast staan in de paragrafen de beleidslijnen geformuleerd die doorwerken in meerdere programma's. Hierdoor ontstaat een dwarsdoorsnede van de begroting. In de financiële begroting worden de financiële achtergronden van het in de programma's voorgestelde beleid verder uitgewerkt.

De beleidsambities voor deze coalitieperiode zijn vastgelegd in het coalitieakkoord en de uitwerking daarvan in het Meerjarenbeleidsplan 2015-2019. De bestuurlijk relevante ambities en activiteiten die wij in 2016 willen oppakken, leggen wij in de begroting aan u voor. Omwille van de leesbaarheid, is het reguliere werk niet opgenomen in de programma's. Door vaststelling van de begroting geeft u ons de opdracht de in de begroting opgenomen activiteiten binnen het geschetste financiële kader uit te voeren.

In deze begroting vragen wij uw instemming met vijf financiële mutaties na het opstellen van de najaarsnota. Een nadere toelichting op deze voorstellen treft u aan in de financiële begroting.

Ad 2. goedkeuring voor het toevoegen van het product "Transformatie" aan programma 1

De komende jaren wordt stevig ingezet op de transformatie en de daaraan gekoppelde bezuinigingsopgave. De gemeente Renkum heeft hierin een belangrijke regierol en wil benodigde ontwikkelingen en initiatieven stimuleren, ondersteunen en initiëren.

Initiatieven en ontwikkelingen die bijdragen aan de transformatiedoelen, te weten:

- inzet op versterking eigen kracht inwoners, buurtkracht en samenkracht;
- ontsluiting van het aanbod en innovatie in algemene voorzieningen en vraaggericht maatwerk;
- praktijk ontkokering en efficiency-slagen (in samenspraak met maatschappelijk partners en (zorg)aanbieders).

De activiteiten om deze doelstelling te kunnen behalen worden in de komende periode nader uitgewerkt. Om deze ontwikkeling goed te kunnen monitoren, stellen wij voor hiervoor een product "transformatie" toe te voegen aan programma 1, met de volgende doelstelling: "Benodigde ontwikkelingen en initiatieven stimuleren, ondersteunen en initiëren ten behoeve van de transformatie sociaal domein."

Kanttelingen

In de Begroting 2016 is een aantal openstaande bezuinigingen en ombuigingen opgenomen. Ook in de visie van de provincie is alleen sprake van een meerjarig sluitende begroting wanneer dit reële en concrete bezuinigingsvoorstellen betreft. Wij zijn van mening dat dit het geval is en dat daarmee is voldaan aan de voorwaarden voor een sluitende begroting.

Onderwerp

Begroting 2016

Datum

6 oktober 2015

Kenmerk

137308

Pagina

2 van 6

Draagvlak

Input voor de voorliggende begroting waren het Meerjarenbeleidsplan 2015-2019 en de Najaarsnota 2015.

Aanpak/Uitvoering

Na vaststelling van de Begroting 2016 zullen wij de uitvoering van het voorgestelde beleid en de voorgestelde projecten ter hand te nemen. Over de voortgang wordt u gerapporteerd middels de tussentijdse rapportages.

Communicatie

De goedgekeurde Begroting 2016 zal uiterlijk 15 november worden toegezonden aan onze toezichthouder, Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland.

Financiële consequenties

De uitkomsten van de meerjarenbegroting zijn weergegeven in de volgende tabel. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de begroting.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2016	2017	2018	2019
Begroting 2015	78	506	69	-121
Voorjaarsnota 2015	-629	-737	-354	-302
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	-551	-231	-285	-423
Najaarsnota 2015	766	686	797	691
Meerjarenbegroting incl. najaarsnota	215	455	512	268
Mutaties Begroting 2016:				
Transformatie Sociaal Domein	-730	-730	-730	-730
Inzet materieel budget Sociaal Domein	195	195	195	195
Nog te realiseren binnen materiele budgetten Sociaal Domein	535	535	535	535
Gladheidsbestrijding	-70	-70	-70	-70
Precariobelasting	10	10	10	10
Afschaffing hondenbelasting	15	15	15	15
Buffer	-150	-300	-300	
Subtotaal	-195	-345	-345	-45
Meerjarenbegroting incl. Begroting 2016	20	110	167	223

Toelichting:

Transformatie Sociaal Domein

De decentralisatie van taken in het sociaal domein heeft een eerste bijdrage geleverd aan de gewenste ontwikkeling in het sociaal domein. De transitiefase is in 2015 zo goed als afgerond. De transformatie krijgt in volle omvang vorm vanaf 2016. De kaders hiervoor

Onderwerp

Begroting 2016

Datum

6 oktober 2015

Kenmerk

137308

Pagina

3 van 6

zijn aan u voorgelegd in de kadernota 'De kunst van samen leven in Renkum, de transformatie'.

Onze samenleving ontwikkelt zich meer en meer richting een participatiesamenleving, waarin iedereen die dat kan verantwoordelijkheid neemt voor zijn of haar eigen leven en omgeving en waarbij de overheid een meer faciliterende rol speelt. Hierbij wordt een groter beroep gedaan op actief burgerschap, maar ook op een betere interactie tussen burger en bestuur. Deze ontwikkeling gaat bovendien gepaard met een aanzienlijke bezuinigingsopgave.

Doelen van de transformatie in het sociaal domein zijn kortgezegd:

- inzet op versterking eigen kracht inwoners, buurtkracht en samenkracht;
- ontsluiting van het aanbod en innovatie in vraaggericht maatwerk;
- praktijk ontkokering en efficiency-slagen.

Vanuit een stevige regierol wil de gemeente Renkum vorm en inhoud geven aan deze transformatie. Dit vraagt om een investering aan de voorkant om daarmee de aanzienlijke opgave op termijn te kunnen realiseren. Wij willen dit doen door in 2016 in te zetten op:

Ontwikkeling algemene voorzieningen, kracht samenleving

Wij zetten in op de ontwikkeling van informele netwerken van inwoners en een passend aanbod van algemeen toegankelijke voorzieningen en algemene voorzieningen met een lichte toets. Kleinschalige verbanden spelen in dit verband een belangrijke rol: de familie, de buurt, de wijk, de sportvereniging, et cetera. Het initiatief ligt zoveel mogelijk bij de inwoner zelf. Wanneer onderlinge betrokkenheid wordt gestimuleerd zullen (hulp)vragen eerder in het eigen netwerk worden opgevangen. Er zijn verder algemene voorzieningen gericht op maatschappelijke participatie, waarbij mogelijk de toegang plaatsvindt door middel van vraagverheldering of een andere lichte toetsing. Deze voorzieningen gaan over informatie, advies en voorlichting, jeugdgezondheidszorg, arbeidsparticipatie, vrijwilligerswerk, mantelzorg, korte begeleiding, sociale samenhang en leefbaarheid. De gemeente Renkum werkt daarbij gebieds- en vraaggericht.

Ontwikkeling van een sociaal team

Het sociaal team vervult een belangrijke rol bij de realisatie van de transformatiedoelen. Doelen van dit team zijn a) sociale stijging voor niet-zelfredzame huishoudens en het stimuleren van het organiserend vermogen uit de wijken; b) een effectieve en efficiënte probleemaanpak en c) innovatie van maatschappelijke ondersteuning.

Dit team is verantwoordelijk voor het ondersteunen van de inwoners van de gemeente Renkum bij hun zelfredzaamheid, die te versterken en waar nodig hulp te organiseren. Uiteindelijk zal hiermee het beroep op specialistische hulp en ondersteuning dan wel maatwerkvoorzieningen afnemen of effectiever worden ingezet.

Nieuwe vormen van verwerving

De wijze van verwerving/ contractering vormt een belangrijk middel om de transformatie in het sociaal domein te kunnen vormgeven en effectief regie te kunnen voeren.

Wat betreft de algemene voorzieningen wordt gezien in hoeverre deze taken kunnen worden uitgevoerd door de samenleving, de markt of de gemeente.

Onderwerp

Begroting 2016

Datum

6 oktober 2015

Kenmerk

137308

Pagina

4 van 6

We gaan aan de slag met vernieuwende vormen van verwerven zoals resultaatfinanciering, maatschappelijk- en bestuurlijk aanbesteden. Daarin wordt ook ruimte geboden aan nieuwe kleinschalige lokale initiatieven en nieuwe spelers op de markt.

Ervaringen in de praktijk leren dat gemeentelijke regie op deze ontwikkeling absoluut noodzakelijk is om de gewenste beweging in gang te zetten. Vanuit dit oogpunt haalt de gemeente benodigde kennis en expertise in 'eigen huis' om daarmee bovengenoemde doelstellingen te kunnen bereiken.

Financiële consequenties

Als gevolg van de hiervoor genoemde aanpak, vindt een verschuiving plaats van materiële naar personele budgetten. Voor extra inzet binnen personeel is een budget van structureel € 730.000 noodzakelijk. Vanuit product 1A is vanaf 2016 structureel € 195.000 beschikbaar door herschikking van taken, onder meer doordat wij deze nu binnen ons sociaal team beleggen. Het resterende bedrag van € 535.000 zal opgevangen worden door een verdere besparing (transformatie) binnen het sociaal domein. Zo nodig met tijdelijke inzet van de reserve Sociaal Domein.

Gladheidsbestrijding

In de meerjarenbegroting is voor gladheidsbestrijding een budget van ca. € 80.000 opgenomen. Reeds sinds 2009 is er een tendens dat er vaker gestrooid dient te worden dan begroot, waardoor dit budget niet toereikend is. De verwachting is dat ook de komende jaren een hoger budget benodigd is. Op basis van ervaringscijfers gaan we er van uit dat een budget van € 150.000 benodigd is.

Precariobelasting

In 2015 is de haalbaarheid onderzocht van het invoeren van precariobelasting op kabels en leidingen. Uit dit onderzoek is gebleken dat een jaarlijkse opbrengst van € 10.000 mogelijk is. Voor de decemberraad 2015 wordt een belastingverordening geagendeerd voor het invoeren van precariobelasting met ingang van het jaar 2016.

Afschaffing hondenbelasting

In 2015 is onderzocht wat het netto effect op de begroting is als de hondenbelasting wordt afgeschaft en deze opbrengst wordt opgenomen in de OZB. Door de hondenbelasting met ingang van 2016 af te schaffen dalen de perceptiekosten van de gemeentelijke belastingen met € 15.000.

Buffer

De meerjarenbegroting vertoont op dit moment positieve saldi. Dit kan de indruk wekken dat er middelen beschikbaar zijn om beleid te intensiveren, dan wel nieuw beleid te initiëren. Wij vinden dat op dit moment echter niet verantwoord. De laatste periode worden wij regelmatig geconfronteerd met aanzienlijke schommelingen in onze begroting als gevolg van externe factoren. Zo zien wij bijvoorbeeld grote mutaties binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds, inclusief het sociaal domein en binnen de inkomensvoorziening. Deze risico's zijn ook verwoord in de paragraaf weerstandsvermogen. Om deze risico's te kunnen opvangen, zetten wij diverse bronnen in. Naast de weerstandsreserve, onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien,

Onderwerp

Begroting 2016

Datum

6 oktober 2015

Kenmerk

137308

Pagina

5 van 6

zijn de positieve begrotingssaldi een van die bronnen. Om te benadrukken dat de positieve begrotingssaldi in feite "beklemd" zijn, en om meer stabiliteit te realiseren binnen onze begroting, stellen wij voor om gedurende deze coalitieperiode een buffer op te nemen in de begroting.

Juridische consequenties

Door middel van vaststelling van de begroting autoriseert uw raad ons college tot uitvoering van het beleid en de projecten binnen de in deze stukken genoemde kaders. Dit betekent dat wij conform artikel 160, eerste lid, onder e, van de Gemeentewet bevoegd zijn 'tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten en deze te verrichten.'

WMO-aspecten

De WMO-aspecten zijn in de desbetreffende programma's in de begroting toegelicht.

Duurzaamheid

De activiteiten op het gebied van duurzaamheid zijn eveneens in de desbetreffende programma's toegelicht.

Effect op vermindering regeldruk

Dit voorstel heeft geen effect op de regeldruk.

Alternatieven

Het niet (tijdig) vaststellen van een sluitende Begroting 2016 zal ertoe leiden dat de provinciale toezichthouder zal besluiten de gemeente onder preventief financieel toezicht te plaatsen.